

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA 34170 Gorica, Riva Piazzutta, 18 - Tel. 83177	Letna naročnina, Italija Lir 23.000
PODUREDNIŠTVO 34135 Trst, Vicolo delle Rose, 7 - Tel. 414646	Letna inozemstvo Lir 35.000
	Letna inozemstvo, USA dol. 28
	Poštno čekovni račun: štev. 24/12410

Leto XXXV. - Štev. 10 (1743)

Gorica - četrtek, 10. marca 1983 - Trst

Posamezna številka Lir 500

Križa teža in plačilo Srednja Amerika v iskanju pravice in miru

Škof dr. Gregorij Rožman na začetku svoje križev škofovske poti

Ce bi ljubljanski škof dr. Gregorij Rožman še živel, bi te dni obhajal stoletnico rojstva, saj se je rodil v Šmihelu na Koroškem 9. marca 1883. Ne vem, če se bodo v njegovi nekdanji škofiji spomnili tega jubileja. Saj je ime »škof Rožman« še vedno na proskripcijski listi v njegovi domovini in si ga le redkokdaj upajo v javnosti izreči. Tu v svobodnem zamejstvu pa nimamo takih obzirov in zato lahko mirno praznujemo ta jubilej, četudi dr. Rožman ni bil naš goriški škof. Prav pa je, da se nanj spomnimo zaradi vezi, ki so se spletle med njim in nami po drugi svetovni vojni.

SREČANJE S ŠKOFOM ROŽMANOM V LURDU

S škofom Rožmanom sem se osebno srečal samo enkrat in sicer na vseslovenskem romanju ob stoletnici Marijinih prikazovanj v Lurdu. Bilo je veličastno romanje, pri katerem smo se znašli skupaj Slovenci iz vseh dežel zunaj Slovenije. Romanje je vodil škof Gregorij Rožman.

Tedaj sem uporabil priložnost, da sem se škofu zahvalil za pomoč, ki jo je nudil nam goriškim Slovincem, ko smo začeli graditi Katoliški dom. Pri tej pobudi je bila pomoč škofa Rožmana odločilnega pomena. Saj bi brez njega ne bili dobili posojil iz Clevelanda, ne bi bili dobili nadaljnje pomoči v obliki mašinskih intencij, ki so nam pomagale kriti stroške in dolgove pri Katoliškem domu.

V Lurdu sem zaprosil dr. Rožmana za razgovor. Rad mi je ustregel in srečala sva se v njegovih sobi v hotelu. Razgovor sem posnel na trak, a sedaj ne vem, kje je ta trak končal. Takrat sem ga povabil na obisk v Gorico. Z veseljem je obljubil, da nas obišče, toda smrt je 16. novembra 1959 odločila to srečanje na večnost.

POMENLJIVO ŠKOFOVSKO GESLO

Ob svojem imenovanju za ljubljanskega pomožnega škofa leta 1929 si je Gregorij Rožman izbral geslo »Križa teža in plačilo«. Takrat si gotovo ni predstavljal, kako se bo »križa teža« uresničila v vsej polnosti v njegovem zemskem življenju. On, mehak koroški Slovenec, je moral nositi težo klevet, sumničelj, preganjanja, izgnanstva kot noben ljubljanski škof pred njim. Od škofov na Slovenskem je samo goriški nadškof Edling umrl v izgnanstvu v mestu Lodi zaradi zamere pri cesarju, škof Rožman pa je umrl v izgnanstvu zaradi zamere pri novih »cesarjih«, ki so vkorakali v Ljubljano maja 1945.

Ob srečanju s škofom Rožmanom v Lurdu smo videli in doživeli njegovo dušnopastirsko ljubezen do vseh Slovincov. S kakšnim ognjem je za slovo govoril ob lurski votlini. Rekel je: »Ne zbogom, lurska Mati, temveč: nasvidenje!« To svide-

nje z nebesko Materjo je on že doživel in prepričani smo, da je s svidenjem prejel tudi »križa plačilo«.

LJUBLJANSKA LETA

Njegovo življenje kot škofa moremo ločiti v tri zelo različna in jasno ločena obdobja: prva doba sega od imenovanja za pomožnega škofa leta 1929 in 1930, ko je postal prvi ljubljanski škof, do razsula Jugoslavije v začetku aprila 1941. To je doba zmagoslavja. V teh letih je slovenska Cerkev slavila dve veličastni verski manifestaciji: evharistični kongres leta 1935 ter kongres Kristusa Kralja leta 1939. Oba kongresa sta bila mogočen izraz vernosti Ljubljane in slovenskega ljudstva. Toda pozneje se je izkazalo, da sta bila le dva velika kresova, ki nista mogla raztopiti ledene pregrade, ki je že nastajala med slovenskimi katoliki.

LETA ZMEDE IN NASILJA

Ta razkol, ki je bruhnil na dan ob Kocbekovem članku v »Domu in svetu« o revoluciji v Španiji leta 1938, je rodil svoje bridke sadove med vojno in revolucijo od 1941 do 1945. S tem se začena drugo obdobje Rožmanovega škofovanja, obdobje, ki ga označuje nastop OF pod vodstvom stalinistične partije ter odpad enega dela slovenskih vernikov od uradnega vodstva slovenske Cerkve, tj. škofa Rožmana in večine duhovnikov in katoliških laikov.

Škof Rožman se v tistih zmedenih razmerah ni znašel. A saj bi se težko znašel kateri koli drug mož na njegovem mestu. Pod stalnim pritiskom z vseh strani, od Italijanov in fašistov, od Nemcev in gestapovcev, od krščanskih socialistov in partijcev, od Stražarjev in Mladcev pa do sredincev in beguncev, ki so se zatekli v Ljubljano iz Stajerske in Gorenjske, je lovil ravnovesje, saj so se vsi oglašali na škofiji. Podoba je, da Rožman ni bil razumno hladan politik in preračunan škof kot npr. škof Santin v Trstu, temveč mož s čutečim srcem, ki je z vsemi in za vse trpel. Vsem bi bil rad pomagal; tudi komunistom.

Toda razmere so bile močnejše od njegovega srca in ljubezni do ljudstva. Zato so ga v političnih odločitvah včasih razmere zapeljale v nastope, ki politično niso bili najmodrejši, vendar so se mu v danem zgodovinskem trenutku zdeli najboljše za njegovo ljudstvo.

Vodstvo OF je dolgo upalo, da bo Rožman pritegnilo na svojo stran. Ko so pa spoznali, da iz te moke ne bo kruha, so ga zasovražili kot malokoga drugega. In ga sovražijo še danes.

PASTIR MED BEGUNCI

To drugo obdobje njegovega pastirovanja v Ljubljani se je končalo tako, da se je v začetku maja 1945 umaknil iz Ljubljane na Koroško. Njegovi poznavalci pravijo, da je to storil proti svoji volji in na pritisk prijateljev, ki so ga z zvijačo spravili v Celovec. S tem se začena tretje obdobje njegovega pastirovanja, ki je bilo posvečeno slovenskim ljudem v begunstvu. Od 1945 do 1948 je živel pod policijskim varstvom najprej angleških, nato ameriških zasedbenih oblasti. Angleži bi ga bili v svoji hladnokrvni kliničnosti skoraj izročili jugoslovanskim oblastem, da ga niso prijatelji skrivaj spravili iz angleške v ameriško zasedbeno cono Avstrije.

Politično obračje okrog škofa Rožmana se je v tem času toliko razčistilo, da je dobil dovoljenje, da se lahko izseli v ZDA. Ustavil se je v Clevelandu, kjer mu je župnik msgr. Oman ponudil zavetišče v farovžu pri Sv. Lovrencu. Ko smo z igralci iz Standreža in fanti ansambla L. Hledeta bili v Clevelandu, smo obiskali tudi to župnijo in prostore, kjer je dr. Rožman bival s svojim kaplanom Julijem Slapškom. Stanovanje je bilo skromno, a čedno.

V begunstvu je Gregorij Rožman znova postal pastir in nič drugega kot pastir. Njegov bivši kancler dr. Jagodic je zapisal: »Bog je hotel, da je imel zbegani slovenski narod v begunstvu svojega vodni-

»Šel sem na pot.« je dejal sv. oče v sredo 2. marca takoj po prihodu na letališče »Juan Santamaría« pri kostariškem glavnem mestu San José, »da poživim vero med ljudstvi, ki že verujejo v Kristusa. Ta vera naj jih razsvetli in navdihuje, da bo njihovo življenje postalo vedno učinkovitejše, tako zasebno kot občestveno. Prišel pa sem tudi med vas iz drugih nagibov. Slišal sem vaš pretresljivi glas, ki se dviga iz teh tal in ki kliče po miru, po končanju spopadov in ubojev, ki zahteva spravo, odpravo razdeljenosti in sovraštva, ki si želi pravice, dosejati zamen pričakane in večjega dostojanstva človekove osebe. S svojim obiskom želim deliti trpljenje s temi ljudstvi, jim nuditi besedo poguma in upanja, pozvati k spremembi mišljenja in ravnanja. Solidarnost namesto slepega egoizma, družbeno pravičnost namesto režima privilegijev, pošten dialog namesto državljanske vojne. Pot do spremembe izključuje zatekanje k nasilju ali kolektivističnim sistemom, ki lahko postanejo vsaj tako zatiralni za človeka kot zgolj poslovni kapitalizem. Zato Cerkev v svojem socialnem nauku poziva h gojenju človečanstva, ki more privedi do primer-nih reform.«

Kostarika je ena redkih držav Srednje Amerike, kjer vlada mir, politična stabilnost in družbeno sožitje. Ponaša se z nečim edinstvenim: od leta 1949 ne pozna vojaških oddelkov. Njeno življenje se razvija pod geslom: »Več učiteljev kot vojakov.«

Na letališču je sv. očeta sprejel predsednik države Luis Alberto Monge in naložil nanj tople besede, ki so izražale veselje, da je obiskal to območje, kjer ljudstva iščejo lastno pot napredka v svobodi.

BESEDA ŠKOFOM

Z letališča se je papež podal v centralno semenišče v San Joséju, kjer se je setal s škofi Srednje Amerike. Njim je dejal, da mora iti škof pred svojimi verniki, da jim kaže gotovo pot, zdravi rane in lajša bedo, odpravlja razdeljenost in gradi novo enotnost v Kristusu. Potrebna je evangelizacija in kateheza v enotnosti vere. Pristni nauk o Kristusu se ne sme po-

staviti na rob novozaveznega razodetja. Notranja enotnost zahteva hitro in iskreno pokorščino pastirjem Cerkve. Ustanavljanje tako imenovanih »ljudskih cerkva« je v opreki s pravim pojmovanjem evangelija. Srednja Amerika potrebuje temeljnih sprememb, a ne takih kot jih zagovarjajo nekateri duhovniki v Salvadorju, Nikaragui, Guatemali in Hondurasu, ki se naslanjajo na marksistični nauk o družbeni pravičnosti. Dejansko pa je evangelij tisti, ki lahko edini brani slabotne, oropane zemeljskih dobrin, pozabljenih od družbe in postavljenih na njen rob.

Naslednji dan je sv. oče dopoldne v stolnici govoril duhovnikom, redovnikom, bogoslovcem in redovnicam, na športnem stadionu se je srečal z mladino, popoldne pa je v velikem parku »La Sabana« opravil sv. mašo pred večstotisočglavo množico. Njej je govoril o stvareh, ki so mu tako pri srcu: o družini, o brezpogojnem spoštovanju življenja vse od spočetja, o splavu, ki je eden najhujših zločinov, o dolžnostih do Cerkve. Obsodil je vojno in nasilje ter zaželel trpečim miru.

NESTRPNOST NIKARAGOVSKIH LEVICARJEV

V petek 4. marca je sv. oče za deset ur odpotoval v Nikaraguo, kjer je levičarski sandinistični režim izrazil njegov obisk za svojo lastno propagando. Že ob sprejemu na letališču v prestolnici Managui je vodja sandinistične vlade Daniel Ortega Saavedra uprizoril s svojim pozdravom pravi propagandni govor: utemeljeval je domačo revolucijo, grmel proti severnoamerikemu imperializmu, omenjal žrtve, ki so padle za revolucijo, med njimi 17 mladih ljudi, ki so padli ob meji s Hondurasom v spopadu s pripadniki bivšega diktatorja Somoze. Njihove matere so kasneje med papežovo mašo glasno zahtevale, naj sv. oče obsodi te napade na Nikaraguo. Sv. oče pa je ta poziv molče prešel.

Izzivalno gesto je uprizoril tudi duhovnik Ernesto Cardenal, pesnik in minister za kulturo, ki se je predstavil z gverilsko beretko in hotel papežu poljubiti roko, pa mu jo je le-ta umaknil. Papež je namreč že pred časom zahteval od Cardenala

in ostalih treh duhovnikov v sandinistični vladi, naj odstopijo, ker se njihovo dušnopastirsko delo ne vsklajuje z njihovo politično dejavnostjo, a so duhovniki poziv odklonili.

Tudi med mašo zvečer na trgu »19 de Julio« v Managui je doživel sv. oče celo vrsto oporekanj. Večkrat so mu prekinili mikrofon, da ga ljudje niso mogli slišati, večkrat so vpletli politična gesla, na koncu so vključili revolucionarno himno. Ko je sv. oče dejal, da Cerkev vzgaja k večnemu življenju, so mladi sandinisti vzkliznili: »Hočemo mir, a v tem življenju!« Ponovno je moral papež zahtevati tišino, da je lahko nadaljeval s svojim govorom. V njem je predvsem poudaril enotnost Cerkve, saj je prav v Nikaragui prišlo do vzporednih »ljudskih cerkva«. Duhovnike je opozoril, naj ne izkrivljajo evangelija v politične namene in se ne vključujejo v politično dejavnost.

VELICASTEN SPREJEM V PANAMI

Po burnih dogodkih v Nikaragui je za papeža pomenil naslednji dan, ki ga je preživel v Panami velik duhovni obliž. Okrog pol milijona ljudi ga je dočakalo v soboto 5. marca na vojaškem letališču, panamski nadškof McGrath pa je ostro obsodil izbruhe sandinistične neustrpnosti med mašo v Managui, saj je šlo »za skrajno nespoštovanje vaše vzvišene osebe in za onečaščenje evharistije«.

V vzdušju zbranosti in tišine je nato papež opravil sv. mašo, med katero je pozval zbrane vernike, naj sodelujejo pri ustvarjanju boljše družbe. Obsodil je egoistično mišljenje, ki razjeda temelje družin in dovoljuje nebrzdano spolno svobodo. Obsodil je razporoko z besedami: »Civilna oblast ne more ločiti tega, kar je potrdil Bog, ko sta zakonca stopila pred oltar in se nerazdružljivo povezala v ljubezni. Vsak kristjan mora zato odklanjati »nesposvečeno poroko, razporoko, zločinski splav in se boriti zoper sterilizacijo in kontracepcijo«.

NA GROBU UMORJENEGA NADŠKOFA

Nedeljo 6. marca je sv. oče preživel v Salvadorju. Na letališču ga je sprejel predsednik države Alvaro Magana in mu dejal: »Pravkar ste poljubili trpečo salvadorsko zemljo. Prepričani smo, da se da rešiti problem nasilja le na demokratski in politični način. Zato nameravamo še letos izvesti parlamentarne volitve.«

V prestolnici je papež obiskal grad nadškofa Oskarja Romera, ki so ga še do sedaj neugotavljeni morilci ubili v trenutku, ko je 24. marca 1980 maševal. Sv. oče je v kratkem nagovoru poudaril, da je bil nadškof Romero goreč pastir, ki je iz ljubezni do Boga in ker je hotel služiti bližnjemu, daroval svoje življenje.

V pridigi je papež dejal, da je treba ohraniti spomin na padlega nadškofa Romera nedotaknjen in ga obvarovati pred izkoriščanjem ideologije. Romero je bil tisti pastir, ki je skušal odpraviti nasilje in vzpostaviti mir. Tega pa ne bo mogoče upostaviti brez družbenih reform. To se bo zgodilo, če bosta tako brežutni in nepravični bogatini, ki egoistično uživata svoje dobrine kot tisti, ki se poslužuje terorizma in seje sovraštvo spremeniла svoje zadržanje. Vse to pa se da uresničiti z ljubeznijo, ki jo oznanja Cerkev.

Iz Salvadorja je sv. oče odpotoval v Gvatemalo kot je to predvideval program. V poslanici predsedniku gvatemalske škofovske konference Prosperu Del Barrio je zapisal: »Upam, da bo moj obisk pripomogel k pomiritev duhov. Z neznansko bolečino v srcu pa pri tem mislim na zadnje usmrtnice v tej državi in prosim božje usmiljenje za vse mrtve v Gvatemali in celotni Srednji Ameriki.« Samozvani gvatemalski diktator gen. Rios Montt je dal namreč ravno pred papeževim prihodom v Srednjo Ameriko ustreliti šest gverilcev, čeprav je sam sv. oče prošil za njih pomilostitev. Jasno je, da take razmere papežu zelo otežkuje njegovo apostolsko pot.

J. K.

Zahvalna maša novega hrvaškega kardinala

V nedeljo 27. februarja je novi kardinal, zagrebški nadškof Franjo Kuharić, spremljan od 20 škofov in 250 duhovnikov opravil v zagrebški stolnici zahvalno sv. daritev. Cerkev je bila daleč premajhna, da bi sprejela množico vernikov, ki je prišla na to slavo.

Prisoten je bil tudi ljubljanski nadškof Alojzij Suštar, ki je kardinala Kuharića najprej pozdravil v imenu Cerkve na Slovenskem, v imenu slovenskih škofov, duhovnikov, redovnikov in redovnic ter vernikov doma in po svetu. Nato je med drugim dejal:

»Po vatikanskem radiu ste v slovenskem jeziku pozdravili tudi naš narod in za ta pozdrav se vam iskreno zahvalim in vam ga ob tej slovesni priložnosti dvojno vračam. Vaše imenovanje za kardinala naj še bolj zbliža hrvaško in slovensko Cerkev in utrdi njuno prijateljstvo in sode-

ka.« Škof Rožman je res to postal, duhovni vodnik svojim vernikom, raztresenim po vseh kontinentih izven Jugoslavije.

Ce je danes med Slovenci po svetu še vedno tako živa verska in narodna zavest, kot se je prepričal tudi nadškof Suštar ob svojem obisku v Argentini in Avstraliji, je to zasluga tudi škofa Rožmana poleg slovenskih duhovnikov in katoliških laikov. Toda prepričan sem, da bi brez škofa Rožmana vsa prizadevanja duhovnikov in laikov ne mogla roditi sadov, ki so jih rodila. Med temi sadovi, ponavljam, je tudi Katoliški dom v Gorici z vsem, kar nam katoličanom ta Dom pomeni.

K. HUMAR

Jubilejno leto odrešjenja

Letos 6. januarja je papež Janez Pavel II. s posebnim pismom napovedal jubilejno sveto leto. To pismo ima dva dela. V prvem, doktrinalnem delu, papež v desetih točkah razlaga nagibe in pomen obhajanja jubilejnega leta odrešjenja, v drugem delu pa daje smernice in navodila za obhajanje jubilejnega leta odrešjenja.

ODPRITE VRATA ODREŠENIKU

Najprej je papež zaklical besede, ki jih je že izrekel ob prevzemu svoje službe: »Odprite vrata Odrešeniku.« Kristus Odrešenik in njegova velikončna skrivnost predstavlja vrhunec božjega razodetja in največje delo božjega usmiljenja za ljudi vseh časov.

Vsako bogoslužno leto je leto obhajanja skrivnosti našega odrešjenja. To leto, ko se spominjamo 1950-letnice našega odrešjenja, pa nas vabi, da bi ga obhajali čim globlje. Leta 1933, ko je poteklo 1900 let od Kristusove odrešilne smrti, je papež Pij XI. napovedal sveto leto.

Po tem zgledu bomo tudi mi obhajali 1950-letnico odrešjenja. Začeli bomo na praznik Gospodovega oznanjenja, v petek 25. marca, ko se je večna Beseda po Svetem Duhu učlovečila v Mariji, postala deležna naše narave, da bi s smrtjo zrušila tiste, ki je imel oblast nad smrtjo, t.j. huduča, in bi rešila nje, ki so bili v strahu pred smrtjo vse življenje podvrženi sužnosti.

Zaključili bomo to jubilejno leto 22. aprila 1984, na veliko noč, na dan veselja, ki ga je prinesel Kristus s svojo daritvijo. Naj bo to zares sveto leto, čas milosti in zveličanja za današnjega človeka.

Papež v svojem pismu poudarja pastoralni značaj tega leta. Na novo je treba namreč odkriti zakramentalno delovanje Cerkev. Vsak kristjan naj bi v polnosti spoznal svoj poklic in ga v polnosti zaživel, se spravil z Očetom v Sinu, delal za spravo med vsemi ljudmi in služil miru v svetu. Priti moramo do zavesti, da našega odličnega krščanskega dostojanstva ne moremo pripisovati sebi, ampak božji milosti. Vsak kristjan se mora v tem letu čutiti osebno povabljenega k pokorji in spravi.

OSVOBODITEV OD GREHA

Prva zahteva vere v Kristusa in sad te vere je najprej osvoboditev od greha, kar nas je Kristus opustil za svobodo. Za službo tej svobodi je Kristus ustanovil zakrament sprave v svoji Cerkvi. Vsi se moramo spreobrniti, potrebna nam je korenita sprememba duha in življenja. Cerkev pa je tista, ki vzpostavlja osebno zvezo med grešnikom in Odrešenikom. Zakramentalna odveza je znanji znak tega osebnega stika grešnika s Kristusom. Vsaokrat, ko se človek zave usmiljene božje ljubezni, in vsakokrat, ko človek odgovori z dejanjem skesane ljubezni, se v Cerkvi nekaj zgodi. Spokornjeni človek postane deležen ne samo zasluženja in neskončno zadostilne vrednosti Kristusa, edinega Odrešenika, pač pa tudi zaslužen in vseh dobrih del vseh tistih, ki so posvečeni v Kristusu Jezusu.

V svojem pismu o jubilejnem svetlem letu papež govori o vrednosti in pomenu spovedi. Skrivnost odrešjenja zahteva, da se služba sprave, ki jo je Bog zaupal pastirjem Cerkev, povsem naravno uresniči.

POSTNI ČAS - VABILO K NAŠEMU POSVEČENJU

Čilj postnega časa je doživeto praznovanje velike noči, spominskih dni Gospodovega trpljenja, smrti in vstajenja, ki je hkrati poročstvo našega vstajenja. Naj bi zato po lepi in skrbni pripravi zares doživeli bogastvo velike noči!

Cerkev nam v tem času posebej priporoča, da se spravimo z Bogom in bližnjim, da gremo k spovedi in prejemamo sveto obhajilo. Kakor je človeku potrebna telesna hrana, tako je za naše duhovno življenje potrebna duhovna hrana, ki je Jezus Kristus, skrit pod podobo kruha. Sam pravi: »Moje telo je resnična jed in moja kri resnična pijača. Kdor je moje meso in pije moje kri, ostane v meni in jaz v njem« (Jan 6, 55-56). Sveto obhajilo je najmočnejše sredstvo za našo duhovno rast. Prejemati pa ga moramo s čistim srcem in dobro pripravljeni, pa tudi v življenju pokazati, da smo se združili s Kristusom.

Postni čas in izredno sveto leto v spomin 1950. obletnice Kristusove smrti, ki smo z njo bili odrešeni nas letos še posebej kliče k pokorji. Čeprav je Kristus sam s svojim trpljenjem in smrtjo zadostil za grehe vsega sveta, je po božjem odrešilnem načrtu potrebno, da vsi udje Kristusove skrivnostnega telesa sodelujemo pri zadoščevanju za tuje in svoje grehe. Spokornost mora biti bistveni sestavni del krščanskega življenja. Brez prenašanja vsakdanjega križa, brez odgovedi, žrtve in trpljenja ni mogoče hoditi za Kristusom in mu ostati zvest. Apostolu Pavlu je bilo napovedano, da bo moral veliko trpeti za Jezusovo ime (prim. Apd 9, 15). Sam pa pravi: »Zdaj se veselim v trpljenju za vas in s svoje strani na svojem telesu dopolnjujem, kar nedostaja bridkostim Kristusovim, za njegovo telo, ki je Cerkev« (Kol 1, 24).

Kristus se je pred svojim javnim nastopom 40 dni postil. Cerkev nas ves čas postna na to spominja in vabi, naj Kristusa posnemamo. Postno postavlo nam je sicer olajšala, vendar ne zato, ker bi bila pokora manj potrebna, ampak zato, da bi si sami izbrali spokorna dela, ki so bolj prilagojena sodobnemu načinu življenja. Odlična pokora je potrpežljivo prenašanje težav in naporov in vsega, kar je povezano z našim poklicem in službo. Bodimo prijaznejši v medsebojnih odnosih, odpustajmo žalitve in potrpežljivo prenašajmo nevednosti in bolezni.

Božji Duh, ki je Duh resnice in modrosti, naj vas razsvetljuje in vodi k popolni resnici kakor je objubil Kristus. (Jan 16, 13).

(Iz letošnjega postnega pisma slovenskih škofov)

je v zakramentu sprave, to je pri spovedi.

Papež v svojem pismu tudi izraža upanje, da bo jubilejno leto odrešjenja prispevek za zблиžanje med kristjani, saj vsi verujejo v istega Kristusa Odrešenika. Razmišljanje o Kristusu bo poglajbalo našo vero vanj in tako bo vedno bliže dan, ko bodo bratje veselo prebivali skupaj, poslušali Kristov glas v njegovi edini čredi, z njim, ki je edini in najvišji Pastir.

LOJZE SKERL

Občinske volitve v Franciji

V Franciji so izvedli preteklo nedeljo prvi krog občinskih volitev, ki so prinesle vladajoči socialistični stranki pekočo poraz. Očitno so Francozi s temi volitvami hoteli v prvi vrsti izraziti svoje negodovanje nad 22 meseci Mitterandove vlade. Če je pred šestimi leti levaica v 221 velikih mestih zbrala 50,8% glasov, jih je to pot sredinsokodničarska opozicijska priporila 51,5%. Ze v prvem krogu volitev so socialisti izgubili svoja tradicionalna mesta kot Grenoble (18 let v njihovih rokah), Brest, Nantes, Roubaix..., komunisti Reims in kar 18 od 20 pariških primestnih okrajev, ki spadajo k znanemu »rdečemu pasu«. Zakaj ta velika nezaupnica? Socialisti jo pripisujejo gospodarski krizi, komunisti prepočasemu uvajanju sprememb, opozicija napakam vlade, ki ne ve ne kod ne kam.

»KATOLIŠKI GLAS« V VSAKO SLOVENSKO DRUŽINO!

Nekaj pripomb k pametnemu opozorilu

K članku, ki ga je naš list objavil letos 17. februarja pod naslovom »Nekaj misli o Slovenski skupnosti« nam je dr. Avgust Sfiligoj poslal naslednje pripombe:

1. Slovensko demokratsko zvezo v Gorici (in ne tudi v Trstu!) sta sestavljali Slovenska katoliška skupnost in Slovenska demokratska skupnost. Ta druga, kateri sem jaz pripadal, ni bila »liberalna«, ampak narodna demokratična, ki je — kakor je povedal tudi pok. msgr. Alojzij Novak v svojem pismu z dne 19. junija 1949 — ob priznavanju svobode vere naslanjala svoje delo bolj na naravno-etična in demokratska načela.

2. Glavni program SDZ v Gorici je bil: pridobitev demokratičnega sožitja Slovencev v Italiji, iskanje njihovih pravic in obramba pred komunizmom.

Obramba pred komunizmom po demokratičnih načelih in ne z orožjem, kar potrjuje dejstvo, da v svojem 28-letnem delovanju, včasih tudi v trdem boju s komunisti (npr. ob ugrabitvi urednika »Demokracije« dr. Andreja Uršiča!) orožja SDZ ni nikoli rabila.

3. Msgr. Novak, ki je pisal v imenu širše skupine duhovnikov, je še posebno poudaril, da »duhovniki so se zavedali, da se boj proti komunizmu ne bo v prvi vrsti izbojeval na gospodarskem in tudi ne na političnem, ampak predvsem na ideološkem poprišču med krščansko duhovnostjo in komunističnim materializmom, zato se krščanska skupina ne more odpovedati svojemu kulturnemu programu: biti do skrajnih posledic zvesta katekizmovim

Kongres italijanskih komunistov

Preteklo nedeljo se je v Milanu zaključil 16. kongres italijanske komunistične partije, ki se je pričel v sredo 2. marca. Za generalnega tajnika je bil ponovno s glasno izvoljen Enrico Berlinguer, proti zaključni resoluciji pa je od 1.109 glasovalo 7 delegatov, med njimi vodja prosovjetske skupine Cossutta, 9 pa se jih je vzdržalo.

Berlinguer je na kongresu zlasti poudarjal politično alternativo, ki naj bi bila dolgoročno strategija partije, ni pa znal dati konkretnih navodil, kako priti do nje. Politična alternativa naj bi obstajala v enotnosti italijanske leve, zlasti v pritegnitvi socialistov in v odprtosti do katoliških gibanj, vendar ne z DC kot stranko. Ta naj bi ostala v opoziciji. Zato je tajnik DC De Mita odpravedal svoj pozdravni govor na kongresu; pač pa so ga imeli tajniki ostalih vladnih strank. Razumljivo je največ pozornosti vzbudil Craxijev poseg, saj komunisti zlasti socialiste vabijo k sodelovanju. Craxi se ni izrekel ne za ne proti, dejal pa je, da si bo prizadeval za odpravo polemik med obema strankama. Craxi se je tudi približal stališču italijanskih komunistov glede jedrskega oboroževanja. Pogajanja med ZDA in SZ naj se nadaljujejo, dokler ne pride do sporazuma, italijanska vlada pa naj še malce počaka, preden se odloči za postavitev jedrskih oporišč v Comisu na Siciliji.

Kar se tiče Sovjetske zveze, je bila na kongresu potrjena avtonomija PCI. Sam Cossutta je spoznal, da delegati njegovih popravkov v korist SZ ne bodo sprejeli, zato jih je pred glasovanjem umaknil.

Se enkrat pa je poudaril, da so delavci na Zahodu dosegli svoje pravice, ker je bila SZ prisotna v mednarodni politiki. Trditev, ki ji zgodovinska dejstva nasprotujejo.

Ob koncu je kongres izvolil poleg tajnika Berlinguerja še novi centralni odbor, v katerem sta tudi Tržačana Cuffaro in Rossetti, v osrednji nadzorni odbor pa je bil izvoljen med drugimi beneški Slovenec prof. Pavel Petricig. Izglasovana je bila tudi resolucija in prid slovenski narodnostni manjšini, za katero je treba doseči globalni zaščitni zakon.

Prepričljiva zmaga krščanskih demokratov v ZR Nemčiji

Zvezna republika Nemčija bo še naprej trdno sodelovala v severnoatlantskem obrambnem paktu in kritično sprejemala pobude iz Moskve, to je ena velikih ugotovitev nedeljskih državnozbornskih volitev v Zah. Nemčiji. Zmagovalec Kohl je že napovedal, kakšne bodo glavne naloge njegove vlade: boj proti brezposelnosti, ožvitev gospodarstva in obojestransko razorožitev. Če letos v Zenevi med SZ in ZDA glede razorožitve ne bo prišlo do sporazuma, razorožitev ni pripravljeno postaviti raket,« je dejal.

Obe krščanski stranki, Christlich Demokratische Union (CDU), ki jo vodi kancler Kohl in bavorska Christlich Soziale Union (CSU), ki jo vodi udarni Franz Joseph Strauss, sta dosegli 48,6% (pri zadnjih volitvah 44,5%) glasov in si zagotovili 244 sedežev (226). Njihovi neposredni tekmeči socialdemokrati so zdrknili od 42,9 odstotka na 38,2%, v poslanskih mestih pa od 218 na 193. Najbolj so za svojo usodo trepetali liberalci, ki so se bali, da ne bodo dosegli predpisanih 5% glasov. Pa je šlo bolje kot so mislili. Zbrali so 6,9% (10,6) glasov, sedežev pa bodo imeli 34 (53). Prvič bodo v parlamentu zastopani pristaši čistega okolja, »zeleni« imenovani. Prejeli so 5,6% (1,5) in 27 poslancev (prej nič).

Papež vzpodbuja ukrajinsko Cerkev

Nedavno je papež Janez Pavel II. obiskal ukrajinski kolegij v Rimu ob 85-letnici njegove ustanovitve in ob tej priložnosti spomnil na mučeništvo in na močno vero katoliške Cerkev v Ukrajini. Leta 1946 so sovjetske oblasti ukrajinsko Cerkev nasilno priključile k rusko-pravoslavni Cerkvi, zato zanje ta Cerkev pravno ne obstaja.

Vseh 24 gojencev v papeškem ukrajinskem kolegiju je iz ukrajinskih emigrantskih družin, ki danes žive v ZDA, Kanadi, Braziliji, Angliji, ZR Nemčiji in Poljski. V sami Ukrajini obstaja danes podtalna Cerkev z naskrivaj posvečenimi škofi in duhovniki, ki ji pripada več kot štiri milijone vernikov. V tej katoliški skupnosti je tudi veliko redovniških poklicev. Ti kot tudi vsi bodoči duhovniki se na svoj poklic pripravljajo tajno.

Zborovanje poljskih škofov

V sporočilu za javnost, ki so ga objavili po plenarnem zasedanju poljske škofovske konference, je med drugim s precej tridimi besedami obojono pisanje »tiska v nekaterih tujih državah, ki je obtožil papeža podtalne dejavnosti ter s tem globoko žalil prepričanje vernikov, ki jim sv. oče pomeni najvišjo moralno avtoriteto«. Te obtožbe so »prava škoda za spravo in prijateljstvo med narodi in so napad na svetovni mir, za katerega se Janez Pavel II. neustrašno zavzema«.

Škofje niso imenovali nobene države, vendar je vsakomur jasno, da gre za gonjo sovjetskega tiska, ki so se ji pridružili časopisi nekaterih najbolj zvestih zavznikov.

Škofje zahtevajo od državnih oblasti izpustitev vseh tistih, ki so v zaporu zaradi uvedbe vojnega stanja. Ko govorijo o iskanju izhoda iz sedanjega težavnega položaja, postavljajo na prvo mesto enake pravice za vse državljane in splošno pomilostitev. »Prihodnosti ni mogoče graditi na sovraštvu, nasilju in željah po maščevanju. Trpljenje in krivice je treba zdraviti z zadoščevanjem za trpljenje in odpuščanjem,« končuje uradno sporočilo.

■ Po sedmih letih vladanja so morali liberalci, povezani z agrarno stranko, odstopiti svoje mesto avstralskim laburistom. Na parlamentarnih volitvah v soboto 5. marca so namreč laburisti dosegli prepričljivo zmago. Od 52 sedežev so se povzpeli na 85, vladna koalicijska je zdrknila od 73 poslancev na 38.

Bralci pišejo

Bomo svinjarili še po etru?

Nisem bral knjige tukajšnje pisateljice Ivanke Hergold »Nož in jabolko«. Kolikor vem, se s svojim — menda talentiranim — pisanjem vključuje v matični težko čitljivi modernizem. Vsekakor ji ne kratim pravice, da temu modernizmu sledi, tudi kadar ta moda v svojem izražanju stopa po robu okusa. Da je šla ta literatura že neštetočrat čez rob, tudi v brk vsaki »socialistični etiki«, ve vsakdo, ki je količkaj sledil ljubljanski revialni produkciji. Ob lastni npr. dovoljevala najmanjšega vica na Tita, pač je dovoljevala strani in strani raznih perverzij.

Vprašam se samo, kako more avtor oddaje »Umetniško branje«, ki je bila na sporedu 1. in 5. marca popoldne, izbrati iz omenjene knjige prav odlomke, natrešene z izrazi, ki so sicer udomačeni v kakšni izzivalni ljubljanski publikaciji, a niso še tako udomačeni v zamejski slovenščini. Ne zaradi kakšnega zaostalega puritanstva, ampak ker tej slovenščini še gre za nekatere narodne in kulturne smotre. Poleg tega ji ni treba z besednimi izživljanjem izživljati nekih zatrtih političnih kompleksov. Pri tem se hoče držati tudi nekih civilizacijskih mer, kakršnih se na primer drži vsaj v resnejših sredstvih italijanska kultura.

Omenjena oddaja je šla preko tistih mer in žalila vsakega kulturnega poslušalca, kaj šele poslušalca kristjana. To ni prvič, da je vodstvo tržaške postaje pokazalo zaskrbujoč neposluš za intelektualno in etično kvaliteto oddaj. Kolikor bi se to nadaljevalo, bodo morali jasno in javno reagirati vsi, ki se ne mislijo vdati v kako etersko svinjarjenje po Primorski.

G.V.

Še ena razglašena nota na radiu Trst A

Zadnja razglašena nota, ki sem jo ujel na valu tržaškega radia je tale:

V soboto 5. marca malo pred poldnevom je bila na sporedu ocena knjižne novosti, ki so jo prejeli v Tržaški knjigarni v Trstu. V redu. Ob koncu ocene slišim vprašanje, ki ga citiram po spominu: »Ta teden imate v Tržaški knjigarni popuste?« Pritrdilen odgovor. »Kolikšne?« Ocenjevalka pove, kolikšne. »Je tudi danes ocenjena knjiga s popustom?« - »Je, toda samo z 10-odstotnim, ker gre za knjižno novost.« Konec oddaje.

Odvratno so mi zasebne radijske in televizijske postaje, ker je v njih preveč reklame. Strpen sem do državnih postaj, ker reklamo omejujejo. Radio Trst v slovenščini je nima hvala Bogu. Je ni nikoli imel. Odslej zgleda, da jo ima.

Pa naj jo ima! A ne v takem stilu. Tržaška knjigarna je velika kulturna ustanova in je prav, da se dela reklamo njenim pobudam. Toda s stilom! Ne kakor kateremu koli trgovskemu podjetju. »Da, ta teden imamo dan perila. Pri nas dobite vsakovrstne artikle s popustom od 10 do 50 odst. Obiščite nas, ne bo vam žal!«

In ni samo stvar stila. Se vprašanje radiu Trst A: Imamo Slovenci v Trstu in Gorici eno samo knjigarno, vredno obiskov vsako soboto malo pred poldnevom?

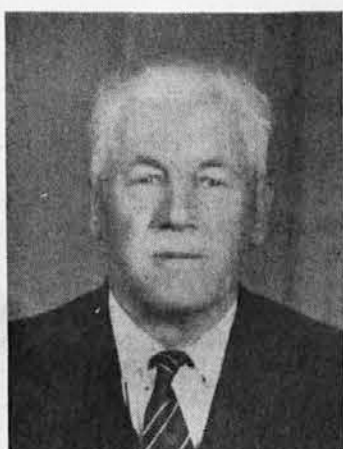
Pastirček št. 6

Prvi članek v tej številki je posvečen naši slovenski pesmi, ki naj bi jo naši otroci pridno gojili. Napisala ga je Lučka Susič. Sledi pravljica Tončke Curk o Črnem trnu. K leposlovnemu branju spada tudi odlomek iz nenavadne pravljice »Poglejmo v Bubujec«. »Živbu babilica!« je nadaljevanje igrice iz februarске številke, ki s v tej zaključili. Avtorica treh prizorčkov je Anamarija Zlobec.

Evelina Pahor piše še nove stvari o Doberdobskem jezeru, Ljuba Smotlak pa nas v »Tržaških sprehodih« popelje med ribje tržnice in do tržaškega svetilnika. Razgovor z ravnateljem Mirom Tavčarjem je pripravila Mariza Perat.

In slikanice? Za 1. in 2. razred jih je kot običajno pripravila Majda Paulin. Prva je »Cvetličarna Pomlad«. Povedati je treba, katere pomladanske cvetice prodajajo v cvetličarni. Druga pa je »Nevihča«. Kako ravnati, ko grmi? Dve risbi pokažeta, kje iščimo srečo, kje pa ne (J.V.). Katehetska stran nudi 21 vprašanj z odgovorjajočimi slikami. Samo sedem odgovorov je lahko pravilnih. Pesem je to pot ena: Potovanje brez mej (Zora Saksida). Zorko Harej je uglasbil pesem Jankota Samca z naslovom »Luna«. Jana pravi, da je bilo dopisov precej, tudi več pesmic, samo da se pri nekaterih preveč pozna roka odraslih. Veliko je bilo tudi risb, a le malo uporabnih. Jana opozarja tudi na »4. Pastirčkov dan«, ki bo letos 15. maja v Bazovici. - ej

V spomin Vincencu Antoniču

Zjutraj zgodaj — kot je bila tvoja naveda začeti delovni dan — si se prejšnjo soboto na tiho poslovil in odšel od nas. Dosegel si lepo starost, saj bi prihodnji mesec slavil svojo 82. pomlad. Rodil si se namreč leta 1901 v Brestovici, lepi vasi na Krasu.

Kaj vse si doživel v svojem življenju, ki je zajelo gorje obeh svetovnih vojn — begunstvo, revščino z vsemi dodatnimi posledicami — je zapisano le v velikem registru življenja. Tvoj »curriculum vitae« bo v marsičem razveselil večnega Zapisničarja. Gotovo bo zlasti podčrtana velika poštenost, ki si jo imel do samega sebe, poslušnost tvoji vesti. Verjetno nisi poznal besede kompromis, ker enostavno nisi dopustil, da bi te kdo varal. Vidim te, ko si skozi razburkano morje življenja veslal in porival svoj brod vedno v smer svetilnika svoje vesti. Drugače si ne morem razložiti tvojega navdušenja do življenja, pozornosti do soproge Anastazije, skrbi do tvojih otrok, navdušenja do dela, veselja ob srečanju prijatelja ali znanca.

Vse te in še druge skrite odlike, s katerimi si zgradil svojo zlahko osebnost so se mi vrstile kot v filmu ob slovesnem pogrebem obredu, ki si ga bil deležen v jamejski cerkvi. S težavo sem se skušal sprizniti z dejstvom, da te ni več tako dostojanstvenega na prostoru, ki si ga vsako nedeljo zasedal. Odzval si se zanjemu klicu v preprostostjo kot si se prej nešetokrat odzval. Priplul si v večni pristan.

Mario Soban

vajo slovensko narodno manjšino v Furlaniji-Juljski krajini.

Spričo bližajočih se volitev za obnovitev deželnega sveta Furlanije-Juljske krajine je razumljivo za Slovence odločilnega pomena, po kakšnem volilnem zakonu bodo potekale omenjene volitve. V zvezi s tem je deželno tajništvo izrazilo zaskrbljenost nad nekaterimi predlogi o spremembi deželnega volilnega zakona, po katerih bi bile praktično izločene iz bodočega deželnega sveta manjše stranke, med temi tudi SSK. Zato je deželno strankino vodstvo sklenilo napraviti vse, da se preprečijo takšni zlasti za slovensko manjšino krivični zakoni.

V zvezi s slovensko delegacijo v Rimu ob nedavnem obisku jugoslovanskega zunanega ministra Mojsova je bilo objasnjeno in poudarjeno dejstvo, zaradi katerega se SSK ni pridružila omenjeni delegaciji. Slo je, kot znano, za nesprejemljiv korak ene od komponent enotne delegacije, ki je sama šla na obisk k predsednici zvezne vlade v Beograd, kar je izzvenelo kot zapostavljanje ostalih.

Zato je deželno tajništvo SSK dosledno s svojim stališčem do obeh spogodbenekov Osimskih sporazumov sklenilo ponovno zaprositi za uraden obisk pri zveznih vladnih organih SFRJ v zvezi z manjšinsko zaščito in zadevno problematiko nasploh.

Končno je deželno tajništvo SSK razpravljalo še o pripravah za prihodnje deželne volitve in o potrebi po nekem funkcionalnem manjšinskem forumu, v okviru katerega naj bi se obravnavala vsa najvažnejša vprašanja v zvezi z obstojem in razvojem celotne naše zamejske skupnosti.

Revija otroških in mladinskih zborov

PESEM MLADIH

bo v nedeljo 13. marca ob 17. uri v Kulturnem domu v Trstu.

Prireja Zveza cerkvenih pevskih zborov. - Toplo vabljeni!

Društvene smučarske tekme Olympie

V nedeljo 27. februarja je SZ Olympie organiziralo »dan na snegu« in istočasno smučarske tekme za člane, njihove sivoce in simpatizerje. Tekmovanje je bilo v Rablju (Cave del Predil); v veleslalomu in v smučarskem teku so se pomerili med seboj najmlajši do najstarejših. Vseh tekmovalcev je bilo skuraj 150.

Kljub prijateljskemu razpoloženju nista manjkala tekmovalni duh in borbenost, kajti tekmovalci so vedeli, da jih čakajo lepa priznanja: medalje in pokali, ki so jih darovali Kmečka banka, Cassa di Risparmio, trgovina jestvin Schiff, Torrefazione Goriziana, trgovina Andrej Košič, podjetje Terpin, izvozna podjetje Cer-Impep, podjetji Poletti in Madon, veleblagovnica Bertolini, zobni ambulatorij Vrtovec.

Nagrajevanje je bilo v Rablju. Predsednik dr. Vrtovec je pozdravil navzoče in se zahvalil tekmovalcem in organizatorjem. Rezultati:

VELESALOM

Moške kategorije

Najmlajši (letniki 1973-1972): Madon Luka, Querin Marko, Comelli Stefan, Sinigoi S., Stella G., Medeat D., Marchi M., Spindler P.

Naraščajniki (1971-1969): Madon Fulvio, Delai Nikolaj, Zollia Darij, Poletti D., Guido R., Altran L., Medeat M., Brumat M., Carli F., Bertolini F., Paoli C.

Mladinci (1968-1965): Terpin Simon, Košič Beni, Bertolini Jožek, Rinelli S., Komjanc R., Paoli L., Poletti G.

Člani (1964-1951): Braida Marzio, Brumat Liviano, Terpin Damjan, Braida M., Spazapan M., Černic I., Caudek M., Mavilia R., Kos R.

Veterani (1942-1933): Pintar Ivan, Mola Mirko, Spindler Luciano, Vrtovec Jože, Rinelli O.

Amaterji (1950-43): Del Zotto Bruno, Boschini Lucio, Brumat Eugenio.

Pionirji (1932-1923): Flego Igino, Vida Armando.

Zenske kategorije

Najmlajše: Makovec Erika, De Castro Mihela, Gratton Martina, Boschini G., Lutman L. in druge.

Naraščajnice: Branchi Agnes, Vrtovec Marjetica, Selva Sabrina, Mamolo B., Rinelli B., Vetrhi B., Mola A., Bucchi S., Agazzi G., Carli C.

Mladinke: Delai Rafaela, Vrtovec Alenka, Stoll Kristina.

tržaške novice

Tržaško romanje na Staro goro in v Novo Gorico

Tržaška Duhovska zveza pripravlja enodnevno skupno romanje na Staro goro pri Cedadu in v novo cerkev Kristusa Odršenika v Novi Gorici, ki bo v ponedeljek 25. aprila, na državni praznik. Voznja in kosilo staneta 25.000 lir. Vpisujejo vsi dušni pastirji na Tržaškem do nedelje 10. aprila.

Generalni konzul SFRJ Mirošič na obisku pri deželni SSK

V četrtek 3. marca je bil generalni konzul SFRJ Drago Mirošič z vicekonzulom Nevenko Kovačič na uradnem vladnostnem obisku pri deželnem vodstvu Slovenske skupnosti. Gosta sta na strankinem sedežu v Trstu najprej pozdravila predsednik Rafko Dolhar in politični tajnik Andrej Bratuž ter jima prikazala vlogo, ki jo SSK opravlja v zamejskem političnem prostoru. Njuna izvajanja so nato dopolnili še drugi člani deželnega vodstva. Obisk je potekal v prijateljskem duhu in se je zaključil z večerjo na Repentabru.

Sv. Jakob

V tej tržaški župniji je prišlo v prejšnjih tednih do važnih dogodkov. Dolgotrajni župnik msgr. Cosulich je zapustil vodstvo cerkvene skupnosti mlajšim rokam. Od njega so se dostojno poslovili tudi slovenski verniki pri sv. maši. Vsako slovo je težko, toda to je bilo posebno ganljivo, saj je kanonik Cosulich bil pri

Sv. Jakobu 31 let.

Zupnija je velika. Po razsežnosti je bila sicer še do nedavnega ogromna, saj je segala od Sv. Justa do katinarske župnije, a je kljub ozemeljski okrnitvi ostala velika po številu faranov in prav tako važna po številu in zahtevnosti trdih vsakdanjih problemov. Novi župnik, g. Mario Penco, prihaja iz pastoralnih izkušenj, ki niso bile lahke. Tudi njega so slovenski verniki svečano sprejeli, tako na skupnem slavlju z italijanskimi kot tudi, naslednjo nedeljo, ko je bila navadna služba božja ob devetih.

Novemu pastirju so zaželeli polno uspeha in božjega blagoslova za težko odgovorno delo in ga povabili, naj jih obišče v njihovem domu, kar je tudi rade volje sprejel. V priložnostnem pozdravu so mu med drugim izpovedali misel, ki se nam zdi umestna, da jo povzamemo.

»Mi sicer govorimo drugačen jezik od večinskega naroda, ker smo pač slovenska narodna manjšina. Verjemite, da naš položaj ni lahek in da je naloga, ki izhaja iz tega položaja, težavna. Toda prepričani smo, da z opravljanjem svoje manjšinske vloge delamo za vrednote, ki jih je papež Janez Pavel II. tako čudovito opisal v okrožnici »Laborem exercens«. To so vrednote, tako pravi, ki spadajo k tisti večji družbi, ki ji človek pripada na podlagi posebnih kulturnih in zgodovinskih vezi. Ta družba ni samo velika vzgojiteljica vsakega človeka — čeprav le posredno — (zakaj vsak v družini sprejema prvine in vrednote, ki v svoji celoti sestavljajo kulturo določenega naroda), a je obenem tudi veliko zgodovinsko in družbeno utelešenje dela vseh prejšnjih rodov. Želimo si, da bi ta naša značilnost postala nekaj, kar nas druži in smo prepričani, da si isto želite tudi vi. Želimo si, da bi mi vsi govorili isti jezik ljubezni in medsebojnega spoštovanja.«

G. Penco se je po maši zadržal v slovenskem kulturnem društvu in se razgovarjal o problemih naše skupnosti.

Novi tržaški šolski skrbnik

Ministrstvo za šolstvo je imenovalo 1. februarja letos namestnika tržaškega šolskega skrbnika prof. Luigija De Rosa za pravega skrbnika. Dosedanji skrbnik Catalano je bil na lastno prošnjo premeščen.

Kontovel

Večkrat beremo o prizadevanjih Opencev za vaško pokopališče in koliko težav imajo pri uresničenju želje, da bi imeli primeren kraj, kjer bi lahko dostojno pokopavali svoje rajnike. Tudi mi imamo slične težave.

Pred kratkim je vas pretresla nepričakovana smrt mlade žene. Spadala je k

PRAZNOVANJE SV. JOZEFA V RICMANJIH

VERSKI OBRED V SVETIŠČU SV. JOZEFA

Sobota 19. in nedelja 20. marca: ob 9. uri mladinska maša s petjem; ob 11. uri peta slovesna maša; ob 15. uri litanije, govor in blagoslov; ob 17. uri večerna služba božja (somaševanje). - Med nami bo znani ljudski misijonar iz Ljubljane salezijanec dr. Janez Jenko. Oba dneva bo priložnost za velikonočno dolžnost. Uporabimo to praznovanje kot duhovno obnovo ob začetku svetega leta.

KULTURNI SPORED V BARAGOVEM DOMU V RICMANJIH

Sobota 19. in nedelja 20. marca ob 18. uri: predvajanje filma o Baragu »Sledovi«; gostovanje dramskega odseka PD Standrez z Molièrovo veseljivo »Namišljeni bolnik«. - V istih prostorih Baragovega doma bo razstava slik in spominkov iz Marijinih svetišč na Primorskem: Sv. gore in Kostonje pri Gorici, Sv. Višarij, Barbane in Strunjana.

Cistercijski samostan Stams 25 km zah. od Innsbrucka na Sev. Tirolskem, katerega obisk je vključen v program tržaškega romanja od ponedeljka 4. do petka 8. julija. V tem samostanu je za opata Slovenec dr. Bernard Slovša

Z GORIŠKEGA

Števerjan

V ponedeljek 21. februarja je bil v mali dvorani Sedejevega doma župnijski zbor, ki se ga je udeležilo lepo število ljudi. Letos je namreč potekla mandatna doba župnijskemu pastoralnemu svetu.

Najprej je spregovoril župnijski upravitelj dr. Kazimir Humar, ki je poudaril važnost župnijskih svetov in vključitev laikov v cerkveno življenje in da so Števerjanci med prvimi, ki so tak svet ustanovili.

Sledilo je poročilo tajnice Terezike Srebrnič, ki je kronološko predstavila delovanje župnijskega sveta. Obstaja že od leta 1975. Maja 1978 je bil izvoljen nov svet, ki je štel 12 članov in sicer 9 Števerjancev in 3 Jazbince. Svet si je najprej sestavil pravila, nato pa si razdelil poveljstva: za predavanja, za sodelovanje pri bogoslužju, za skrb ostarelih in osamljenih ter za gospodarske probleme.

V tem času se je naredilo marsikaj. Na Jazbinah so v cerkvi postavili nov oltar, v Števerjanu pa se je začela obnovitev župnišča in notranja preureditev cerkve. V ta namen je bil ustanovljen poseben odbor, ki skrbi za potek del. Župnišče in cerkev sta bila poškodovana ob zadnjem potresu, zato je dežela nakazala 12 milijonov lir prispevka in 21 milijonov lir posojila za dobo 15 let. To pa je bilo vse premalo. Cerkveni ključar St. Klanjšček se je ponudil, da bo obiskal družine po župniji in prošil za denarno pomoč. Dela so sedaj v glavnem končana in stroški kriti.

Števerjanski zvonik je dobil novo uro; stroške je krila občinska uprava, župnija pa bo plačevala stroške za avtomatično zvonjenje.

Po poročilih se je vnela razprava. Ob koncu je župnijski upravitelj dr. K. Humar dal navodila za bližnje volitve novega župnijskega sveta. Volilno pravico imajo vsi domačini, ki so dopolnili 16. leto starosti in ki so bili krščeni in birmani. Števerjanci bodo volili 12 kandidatov, Jazbinci pa štiri.

Seja deželnega tajništva SSK

V sredo 2. marca se je v Jamljah sestalo deželno tajništvo Slovenske skupnosti in obravnavalo aktualna politična vprašanja, ki posredno ali neposredno zade-

Zagrebski madrigalisti v Katoliškem domu

V torek 1. marca so v Gorici nastopili Zagrebski madrigalisti. V Katoliškem domu so imeli krasen koncert polifonske in moderne glasbe. Zagrebski pevci so v okviru slovenske koncertne sezone nastopili z deli O. Lassa, I. Zajca in S. Suleka.

Najprej so podali Lassovo petglasno Missa pro defunctis (Requiem) z res pravi smislom za podajanja polifonske renesančne muzike. Nato so odpeli osem madrigalov Ivana Zajca, kjer je zlasti izstopala velika lirčna silnost in smisel za dinamično obarvanost. Spored je zaključila kantata Stjepana Suleka Bašćanska ploča, religiozna skladba velikega formata na glagoljaški tekst iz srednjega veka.

Zbor je zelo suvereno vodil dirigent Vladimir Kranjčević. Ob koncu so Zagrebčani posrečeno dodali Arcadeltovo Ave Mario in Mokranjčev Njst svjat. - Bgsl

Slovensko pastoralno središče - Gorica s skupino izobražencev in študentov vabi na predavanja o aktualnih temah pod skupnim naslovom

VEČERI

PRICEVANJA IN ISKANJA

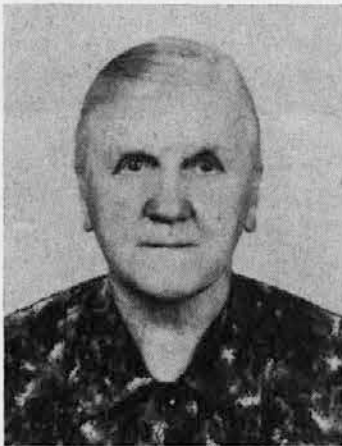
Predavanja so ob sredah v Katoliškem domu v Gorici. Začetek ob 20.30.

16. marca: Vinko Ošlak: »Moje osebno izkustvo Boga«.

23. marca: dr. Jože Krašovec: »Kako nam je Bog blizu?«

Po predavanju razgovor s predavateljem. Vsak naslednji dan, v četrtek ob 20. uri so ista predavanja v cerkvi v Novi Gorici.

Števerjan

Zupanovi mami v slovo. Spet je posegla smrt v naše farno občestvo in iztrgala iz naše srede dobro in plemenito ženo Pepco Maraž vd. Klanjšček, mater našega župana Slavka Klanjščeka.

Pokojnica se je rodila 13. novembra 1900 v Števerjanu pri Ruogarjevih (v severozahodnem delu vasi), v številni in trdni kmečki družini. Ze kot devet let stara deklica je šla za pestunjo k starejši sestri, poročeni na večjo kmetijo. Komaj je tam nehala pestovati enega otroka, se je rodil doma v družini zadnji otrok - Nace. Skrb za dojenčka je mama poverila Pepci, ki je bila še sama otrok, mama pa je hodila prodajat sadje na trg v Gorico. Zraven skrbi za najmlajšega ji je bila poverjena tudi skrb za donajanje pitne vode iz oddaljenega studenca, in to seveda v škafo na glavi.

Po prvi svetovni vojni se je pokojnica poročila k Pintarjevim v Kakence. Z možem Francetom sta trdo delala na malem posestvu, da sta preživljala družino. Pepca je nosila mleko v Gorico in sicer največ v »kašteli« na glavi, pozneje pa na ročnem vozičku, ki so mu števerjanci pravili »burela«.

Še to naj povem, da je pokojnica (kot mi je pripovedovala) le malo hodila v šolo, je pa imela v sebi toliko srčne kulture kot jo ima dandanes le malokdo. Lepo je vzgojila sina in dve hčeri. Rada je imela številne vnuke, najbolj pa pravnučka Igorja.

Ce smo prišli po uradnih poslih k njim na dom, je vsakega prijazno sprejela in pogostila. Tudi v cerkvi se je vedno stisnila v klopi in povabila k sebi tistega, ki je prišel pozno v cerkev. Takih plemenitih žena je vedno manj.

Bog ji daj zaslužen plačilo v nebesih. Sinu in hčerki z družinami izrekamo naše občutno sožalje. - A. G.

Doberdob

V petek 4. marca sta nam SKD Hrast in Glasbena šola iz Doberdoba pripravila

v župnijski dvorani v Doberdodu uspel komorni koncert. Na klavirju je nastopil domačin Hilarij Lavrenčič, ki je lani diplomiral na konservatoriju »Tomadini« v Vidmu. S flavto se je predstavila Maria Teresa Tomatis, ki je tudi absolventka iste videmske šole, njena brat Giovanni pa je nastopil s klarinetom, iz katerega je diplomiral v Vidmu. Brat in sestra Tomatis sta doma iz Laškega.

V prvem delu koncerta smo sledili dva sonata za flavto in klavir: št. 5 v F-Duru G. F. Händla in št. 4 v C-Duru J. E. Bacha. Flavtistka M. T. Tomatis in H. Lavrenčič sta dobro prikazala precej različno ustvarjanje teh dveh avtorjev: Händel je zazvenel čisto in slovesno, klasično, pri Bachu pa smo občutili globoko razmišljanje avtorja ob komponiranju te umetnine.

Nato sta Giovanni Tomatis in Hilarij Lavrenčič izvajala arijo A. Roussela; impresionistično skladbo sta izvajalca zelo prosto interpretirala; dobila je zato svojstven in nadvse zanimiv pečat.

V drugem delu sta umetnika izvajala sonato F. Poulenca. Podala sta jo zelo prepričljivo, čeprav sta morala premostiti marsikatero tehnično težavo.

Nastop sta zaključila klarinetist in pianist s skladbo v F-molu K. M. von Vebr. Klarinetist je pokazal, da popolnoma obvlada svoj instrument, saj spada to delo med najtežje skladbe za klarinet. Tudi pianist je pokazal, da pozna romantično literaturo in da z lahkoto izvaja na klavirju delo, ki je bilo prvotno napisano za orkester.

Številno občinstvo je pozorno in v največji zbranosti sledilo dovršenemu izvedenju mladih glasbenikov in jih pogosto nagradilo s ploskanjem. Na koncu je pokrajinska odbornica Marija Ferletič čestitala mladim izvajalcem, ki so nam oskrbeli to prijetni večer.

Srečanje starejših skavtov

Skavtizem predvideva razdelitev članov na tri starostne dobe, to so volčiči in verice (od 8. do 10. leta), izvidniki in vodnice (od 11. do 17. leta) ter roverji in popotnice (od 18. leta dalje), kajti vsaka ima značilne zahteve.

Vzgojna metoda se sicer vseskozi snuje na samovzgoji, vendar zahteva vsaka starostna doba različne prijeme; tako so npr. volčiči in verice zaposleni pretežno s poučno igro, izvidniki in vodnice posvečajo svoj čas raziskovanju in pustolovščinam, roverji in popotnice pa se že konkretnije pripravljajo na življenjsko pot, tako da se vsestransko spopadajo s sodobnimi družbenimi vprašanji.

Vsled različnih problemov se tretja veja (roverji in popotnice) pri SGS ni mogla razviti in priti do izraza. Pri nas se ni strogo ločevala od večje izvidnikov in vodnic, saj so vsi aktivni člani nad določenim letom starosti postali roverji in popotnice brez posebne priprave in pravega prestopa. Zadnje čase se je v še večji meri občutila potreba po ustanovitvi takih skupin, ki bi mladini omogočile, da s svoji starosti primernim delovanjem, ki jim ga vod izvidnikov in vodnic ne more več nuditi, uresničijo zadnjo stopnjo skavtskega vzgojnega procesa.

V tej sezoni je končno začel delovati v Gorici klan novincev roverjev in popotnic, ki se bo dve leti pripravljala na prestop. Ker bomo letos prvič izvedli prestop roverjev in popotnic (tako se namreč imenuje obred, ki obstaja v obnovitvi objube izvidnikov in vodnic), nudimo možnost vsem aktivnim in ne več aktivnim članom, ki so že izpolnili 18. leto starosti, da ga opravijo.

Zanje bosta izjemoma redno dvoletno pripravo zamenjali dve srečanja, na katerih bo govor o roverizmu na splošno in o funkciji, ki bi jo oni lahko še imeli v SGS. V zvezi s tem je važno poudariti, da utegne prestop imeti svoj smisel tudi za take, ki sicer niso več aktivni, organizacija pa jim je še vedno pri srcu. Prestop obstaja namreč ravno v izbiri udeleževanja v korist bližnjemu znotraj organizacije ali pa izven nje v kulturnih, športnih, dobrotelčnih, političnih in drugih družtvih.

Zato vabimo vse zainteresirane, da se udeležijo prvega srečanja, ki ga bo vodil brat iz Trsta Marjan Jevnikar in ki bo v ponedeljek 14. marca ob 20.30 v mali dvorani Katoliškega doma v Gorici. Za prestop je obisk obeh srečanj neobhodno potreben - Vodstvo SGS

V župnijski cerkvi v STANDREŽU bo v nedeljo 13. marca ob 15. uri za slovenske vernike goriške nadškofije

srečanje z novim goriškim nadškofom

Sprejemu in pozdravu bo sledila koncelebrirana sv. maša, pri kateri bodo peli združeni cerkveni zbori. Med mašo poklonitev simboličnih darov g. nadškofu in njegova pastirska beseda slovenskim vernikom.

Vabimo slovenske vernike slovenskega področja, da se v čim večjem številu udeležijo tega srečanja. Vse župnije naj bi bile dostojno zastopane, saj je g. nadškof naš skupni oče.

Šport

MOSKA C-2 LIGA

(Skupina za napredovanje)

METALLURGICA - OLYMPIA TERPIN 1 : 3
(15 : 17, 15 : 17, 17 : 15, 1 : 15)

Olympia: Špacapan, Neubauer, Cotič M. in S., Černic, Zadnik, Dornik, Kuštrin, Terpin D. in S.

S to drugo zaporedno zmago se je Olympia Terpin uvrstila na sam vrh lestvice s štirimi točkami, skupno z ekipo iz Maniaga Asso-Calzature. S tem moštvo se bodo naši srečali v prihodnjem kolu. Predvidemamo napet dvoboj, saj je Olympia Terpin sedaj v formi, po drugi strani pa moštvo iz Maniaga doslej še ni izgubilo niti ene tekme.

ZENSKA D-LIGA

SOKOL - OLYMPIA BERTOLINI 1 : 3
(14 : 16, 9 : 15, 16 : 14, 9 : 15)

Sokol: A. in M. Pertot, Kojanec, Ušaj, Zandomeni, Venier, Jazbec, Gruden.

Olympia: Primožič, Bertolini K. in M., Košič, Mažgon, Olivo, Suligoj, Doktorič.

Tekma je bila na dobri ravni. Goričankam je zmago prinesla boljša uigranost in hladnokrvnost. Domačinke v ključnih trenutkih niso znale reagirati in so stalno zgubljale žogo z zgrešenimi servisi. Zato ni mogel biti izid drugačen. - G. R.

DAROVI

Za Katoliški glas: Karel Vojska, Fri-bourg 15.000; Marica Manfreda, Genova 37.000; Breclj, Bocen 7.000 lir; Alma Jakončič, Succo (Kanada) ob drugi obletnici očetove smrti 20 dol.

V spomin Antonije Toroš: nečakinja Olga za Alojzijevišče 20.000, za Katoliški dom 20.000 in za Katoliški glas 20.000; Zora Sfiligoj za Katoliški glas 10.000 in za afriške misijone 20.000 lir.

Za goriške slovenske skavte: Igor Černic, Gorica 500.000 lir.

V spomin pok. Jožefe Klanjšček darujeta Sonja in Slavko Bednarik za cerkev v Števerjanu 50.000 lir.

Za cerkev v Števerjanu: namesto cvetja na grob Jožefe Klannjšček sin in obe hčeri 300.000, vnuki Silva z možem Dušanom, Robert in Cvetka 200.000, sekcija SSK Števerjan 100.000, občinski svetovalci števerjanske občine 140.000, Bruno Štekar 20.000 in Drago Komjanc 50.000; v spomin pok. mame Antonije iz ščedna 12 družina Gravnar 100.000; Marassi 200.000; Dragica Klanjšček 20.000; N. N. 20.000; Klavdij Fattore 500.000 lir.

Ob polnemanju šole v Števerjanu so prispevali (3. seznam) po 15.000 lir: Jožica Pintar, Drago Komjanc, Bruno Hlede, Zdenko Terčič, Rajka Stanič, Loredana Galleone, Marčelo Humar, Marino Humar, Jožef Simčič, Silvester Hlede, Darko Miklus, Alojz Juretič, Ivo Graunar, Renato Rosso, Jožef Prinčič, Ivanka Koršič; po 10.000 lir: Slavica Marassi Stani, Klavdij Fattore, Milka Terčič, Liliana Corsi, Veneslav Terpin, Boris Hladnik, Gina Masiero, Jožef Perin, Viljem Rožič, Ivo Terpin, Cvetka Del Negro, Angela Knez, Suzana Dorni, Jožica Mužič, Edi Hlede, Dario Dorni, Sergij Lutman, Benedikt Kosič, Ivan Klanjšček, Marta Štekar, Silva Škorjanc, Veneranda Terpin, Nadja Manija, Bruno Štekar, Felčka Humar, N. N., Jožef Maraž, Miro Komic, Franc Komic, Karlo Hlede, Remigij Ciglič, Nadja Nanut.

Za cerkev na Jazbinah: N. N. 100.000; moške in fantje od napitnice za slavalok 100.000; Zdravko Klanjšček 343.000 lir.

V spomin pok. Vincenca Antoniča: N. N. za zbor Fantje izpod Grmade 50.000; Ivan Breclj v isti namen 10.000; Natko Antonič in mama za zbor Fantje izpod Grmade 25.000 ter za zbor Mirko Filej tudi 25.000 lir.

Za cerkev na Kontovelu: Ziani (218) 110.000; Gerdevič (103) 50.000; Škerl (210) 50.000; Danev (6) 50.000 lir.

Za cerkev na Opčinah: Ivanka Pegan 10.000; Angelina Filippi 5.000; Malalan, Mocer ter Igor v spomin na moža, očeta in dedka Milana 16.000; Marija Cebon 9.000; Anica Stanič 5.000; N. N. ital. jezika 25.000; N. N. za ogrevanje 10.000; razni 35.000 lir.

Vsem plemenitim darovalcem Bog povrni, rajnim pa daj večni pokoj!

OBVESTILA

Pevce in pevke naših zborov obveščamo, da bomo v Standrežu ob srečanju z g. nadškofom v nedeljo 13. marca peli tri skladbe: Vodopivčev Ecce sacerdos, Zgrinjajo se vrste naše in Marija skoz življenje; združeni zbor bo tudi izvajal iz Tomčeve maše Gospod, usmili se in Svet; pri spevu med berili Pojmo Gospodu novo pesem pojejo vmesne kitice moški glasovi. Ostale pesmi so ljudske.

Maša za edinost bo v ponedeljek 14. marca ob 16.30 v Zavodu sv. Družine v Gorici. Vabi ACM.

Prvo letošnje srečanje tržaških strežnikov bo v sredo 16. marca ob 15. uri v župnijski cerkvi na Proseku.

Narodna študijska knjižnica v Trstu vabi na predavanje o slovenskem slikarstvu in grafiki med obema vojnoma, ki ga bo imel v sredo 16. marca ob 18.30 v Kulturnem domu v Trstu dr. Bogomir Komelj.

Spokorno bogoslužje za slovenske vernike v Trstu bo v nedeljo 20. marca ob 16. uri v kapucinski cerkvi na Montuzzi. Vodil ga bo g. Jožko Benedetič, župnik v Solkanu. To bogoslužje ni namenjeno samo starejšim, ampak tudi mladim. Tudi njim bo v veliko korist, če se ga bodo udeležili.

Postni govori

Na sporedu so vsak torek in petek ob 16.45 na radiu Trst A.

Petek 11. marca: *Ljubezen do samega sebe* (Franc Pohajč).

Torek 15. marca: *Ljubezen do bližnjega* (Milan Nemač).

Petek 18. marca: *Glavne kreposti razumnost, pravičnost, srčnost, zmernost* (dr. Jože Prešeren).

DAROVI

Za cerkev na Ferlugh: Pavle Frank v spomin na ženo Stano 15.000 lir.

Za misijon p. V. Kosa: N. N., Opčine 10.000 lir.

Za misijone: N. N., Opčine 50.000 lir.

Za uboge: Violeta Gorjan v spomin se-se Milene 20.000 lir.

Za lačne po svetu: A. C., Vrh 50.000 lir.

ZAHVALA

V starosti 82 let nas je zapustila naša draga mama in sestra

Jožefa Maraž vd. Klanjšček

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so z nami sočustvovali v tem težkem trenutku in na kateri koli način počastili njen spomin. Posebna zahvala župnijskemu upravitelju dr. Kazimiru Humarju za pogrebni obred in cerkvenemu zboru za ubrano petje.

Hčeri Jolanda in Marica, sin Slavko, sestra Jušta in brat Ignac z družinami ter ostalo sorodstvo.

Števerjan - Gorica, 5. marca 1983

Ali ste kdaj pomislili, kaj vam lahko nudi vaša banka?

Obrtniki, za utrditev in razvoj vaše dejavnosti:

1. za nakup strojev in za plačilo raznih poslovnih stroškov, kredite E.S.A. z ugodno obrestno mero;
2. za gradnjo ali nakup delovnih prostorov ter za nabavo večjih strojev, kredite ARTIGIANCASSA;
3. za kratkoročne finančne potrebe, kredite z jamstvom konzorcija CON.GA.FI.;
4. za uporabo strojev in druge opreme po izredno ugodnih pogojih, leasing Italease.

Banca Agricola Gorizia
Kmečka banka Gorica

Gorica, Korzo Verdi st. 51 - Tel. 84206/07

vam ne nudi samo denarja